

דף קמג.

עין משפט א.

או"ח סימן תקז פעיף ג.

ג. אסור ליקח עץ ^ב מבין העצים לחתות בו האש דהוי ליה מתקן מנא.

עין משפט ב.

או"ח סימן שח פעיף כז

כז. ל. עצמות שראויים לכלבים ^ז, וכן קליפות שראויים למאכל בהמה, וכן פרורים שאין בהם כזית מותר להעבירם ^ק מעל השולחן ואינם מוקצה, אבל אם אינם ראויים ^ר למאכל בהמה אסור לטלטלם אלא מנער השולחן ^ש והם נופלים מאליהם.

ואם יש פת על השולחן יחד איתם מותר לטלטל השולחן למקום אחר והם בטלים לגבי הפת.

ואם צריך למקום השולחן אפי' אין עליה אלא דברים שאינם ראויים למאכל בהמה מותר להגביה השולחן ^ח ולטלטלם.

פ. אפי' הוא עץ יבש וראוי להסיק בו. מ"ב אות י"ד. ודוקא לברור עץ דק וראוי לחתות בו דנראה כמתקן, אבל ליטול עץ סתם בלא ברירה י"ל דמותר. כה"ח אות כ"ג מא"א.

וה"ה דאסור לקחת עץ לעשות ממנו בריח לדלת ביו"ט דהו"ל ג"כ מתקן מנא. ט"ז ס"ק ד', ומ"ב אות ט"ו, אפי' בעצים שמוכנים להסקה.

צ. בין נתפרקו בשבת בין מערב שבת, ואם נתפרקו ביו"ט למ"ד איסור נולד יש להחמיר. ק. אפי' בידים, ב"י בשם רש"י.

ר. כגון קליפי אגוזים וכיוצא, ואם נשאר מעט בשר בעצמות או מעט פרי בקליפות אף לר"י מותר לטלטלן אפי' ביו"ט, מאירי.

ו. ולפי"ז אסור לטלטל קליפת ביצה שאוכלים ביום שבת דלא ראויה למאכל בהמה. כה"ח אות ק"פ.

ש. דטלטול מן הצד מותר לצורך דבר המותר, וכ"ש נייעור דגרע מטלטול מן הצד. ומה שהשולחן לא הוי בסיס לדבר האסור, כתבו התוס' בריש ביצה משום דלא היה דעתו להניחו שם כל היום, א"נ כיון שהיו גם אוכלים הוי בסיס לאיסור ולהיתר, ועוד דאין זה מניח בכוונה הקליפות והעצמות דאינו חושש היכן יפלו, וכ"כ התוס' בשבת מ"ד ע"ב, ועוד דלא היה עליו האיסור בבה"ש וכך היא בגמ', מ"א ס"ק נ'.

וה"ה במקום לנער השולחן יכול לגוררן ע"י דבר אחר כגון ע"י סכין דהוי טלטול מן הצד ומותר לצורך דבר המותר, דהיינו לצורך מקומו. כה"ח אות קפ"ד, ט"ז ס"ק י"ח וכ"כ הב"י בסי' של"ז דמותר גם משום גרף של רעי, והביאו המ"א בס"ק ד'.

ת. ולא הוי בסיס לדבר האסור כמ"ש באות הקודם.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוררים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג. אר"ח סימן שכ סעיף יז

ז. יט. ספוג אין מנגבין בו * גזירה שמא יסחוט אלא א"כ יש בו בית אחיזה ב.

עין משפט ד. אר"ח סימן קפ סעיף ד

ד. ד. אע"פ שמותר לאבד פירורין שאין בהם כזית, מ"מ הדבר קשה לעניות ג.

עין משפט ה. אר"ח סימן שח סעיף ל

ל. לג. גרעיני תמרים מותר לטלטלן ד שהם מאכל בהמה, ואדם חשוב צריך להחמיר על עצמו ה שלא לטלטלן אלא דרך שנוי.

עין משפט ו. אר"ח סימן קעא סעיף א

א. א. אין מניחין בשר חי על הפת ו, ואין מעבירין עליו כוס מלא, ואין סומכין בו קערה המלאה בדבר שאם יפול ממנו על הפת תמאס ז.

א. ב. אין נוטלין ידים ביין בין חי בין מזוג אפי' נטילה שאינה צורך אכילה.

א. דכשאוהזו נסחט בין אצבעותיו, רש"י.

ב. והראב"ד בפ' כ"ב הלכה ט"ו כתב דכשיש לו בית אחיזה הו"ל כצלוחית מלאה מים שמריק ממנה מים. וכתב המ"א בס"ק י"ט דצ"ל דבספוג א"א לקנח בלא סחיטה לא כן ע"י בית אחיזה, כה"ח אות צ"ב. ועיין באות צ"ג.

ג. וכן היא בזהר פ' עקב דף ער"ב ודוקא שדורכין עליהם אבל בלי זה אין הדבר קשה לעניות, מ"א ס"ק ג'. ועיין בכה"ח אות י"ד.

ד. למ"ד נולד מותר דנקרא נולד, כה"ח אות קצ"ז.

ה. משום דיש מקומות שאין מאכילין אותם גם לבהמה, מ"א ס"ק נ"ה, או שאינם נאכלים לבהמה אלא ע"י הדחק, לבוש.

ו. אבל לרפואה מותר אפי' בדבר שממאס הפת, שם ק"ח ע"ב. וכל דבר שהוא צורך אדם מותר, ע"כ מותר ליטול ידים במשקים אחרים כשאינן לו מים, מ"א ס"ק א'.

ז. וכן ש' שצריך ליזהר כשנוטל ידיו למים ראשונים או אמצעיים או אחרונים שלא יזלף על הפת, כה"ח אות ד'.

א. ג. אין זורקין פת ^ה ולא אוכלים הנמאסים ע"י זריקה, אבל אגוזים ורמונים מותר ^ט.

עין משפט ז. אר"ח סימן שח פעיף לו

לז. לט. אין עושין גרף של רעי לכתחלה, דהיינו לגרום שיהיה דבר מאוס כדי להוציאו ^י, ואם עשה מותר להוציאו.

עין משפט זז. אר"ח סימן שח פעיף ל

לג. גרעיני תמרים מותר לטלטלן ^כ שהם מאכל בהמה, ואדם חשוב צריך להחמיר על עצמו ^ל שלא לטלטלן אלא דרך שנוי.

ה. אפי' לא נמאס בכך, משא"כ בשאר אוכלין דוקא אם נמאסים אסור, ב"י, ב"ח, ט"ז ס"ק ב'.

ויש מתירין גם בפת אם אינה נמאסת בזריקה כ"כ הב"י בשם הרשב"א, ודעת מר"ן השו"ע להחמיר, ועיין כה"ח אות ו'.

ו. כשרואים אוכלים מונחים על הארץ אסור ללכת ולהניחם אלא צריך להגביהם אם לא שיש חשש כשפים כגון ככר שלם, מעירובין ס"ד, מ"א. ואין ליתן שום מאכל מהשלחן לבהמה חיה ועוף הטמאים, אבל לטהורים אם אין לו מה להאכילם מותר לתת להם פת גם הראויה למאכל אדם, כה"ח אות ט'.

ז. צריך לזהר מלהניח אוכלים או משקים תחת השלחן דנכנסים שם החיצונים, ואין להקפיד אלא על שלחן שאכלו עליו פת בשעה שאוכלים עליו. אבל בשלחן אחרת אין חשש. ובדיעבד אם עבר והניח תחת השלחן גם כשאוכלים עליו פת לא נאסר דאין שם טומאה כ"כ חזקה כמו בתחת המטה ואינו אלא זהירות בעלמא, כה"ח אות ז'.

ח. לחתוך זיתים לחתיכות קטנות כדי למתקם ולאוכלם שרי, אבל כדי לרחוץ בהם ידיו אסור, שם אות ח'.

ט. ודווקא בקליפתן ובימות החמה אבל בימות הגשמים אפי' בקליפתן אסור, כה"ח אות י"ב.

י. הקונה פירות מנכרים לפני שאוכלם יש לו להדיחם או לקלפם דפעמים אווזים אותם בידים מלוכלכות בדבר איסור כגון חלב וכדומה, שם אות י"ד.

יא. ואפי' במקום הפסד אסור, הגר"א בדעת השו"ע. ואפי' לא כדי להוציאו אח"כ אסור והלשון אינו מדוקדק. ואם יש ספק אם הדבר ימאס מותר, מ"ב בב"ה גם למ"א.

יב. למ"ד נולד מותר דנקרא נולד, כה"ח אות קצ"ז.

יג. משום דיש מקומות שאין מאכילין אותם גם לבהמה, מ"א ס"ק נ"ה, או שאינם נאכלים לבהמה אלא ע"י הדחק, לבוש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

דף קמג:

או"ח סימן שלה עיף א

עין משפט א.ב.

א. חבית שנשברה מצילין ממנה מזון ג' סעודות ^מ אפי' בכלים הרבה, אבל בכלי אחד אפי' מחזיק מאה סעודות מותר ^נ. וכן אומר לאחרים בואו והצילו לכם.

הגה: וי"א דכל זה להציל מחצר לחצר, אבל לבית אחר שעירב עמו מצילין בכל ענין.

או"ח סימן שלה עיף ה

עין משפט ג.

ב. נתפזרו לו פירות בחצר אחד כאן ואחד כאן, מלקט מעט מעט ^ס ואוכל אבל לא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה, ואם נפלו למקום אחד נותנם אפי' לתוך הסל ^ע, אלא א"כ נפלו לתוך צרורות שבחצר שאז מלקט אחד אחד ואוכל ^פ ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה.

מ. משנה שבת קמ"ג, ואם היו מתירין יותר מג' סעודות יבא לתקנה בשבת כמו בדליקה, ט"ז ס"ק א', והב"ח כתב הטעם שמא ישכח ויביא דרך ר"ה. ודעת השו"ע בסתמא שיש לנו ר"ה גם היום, ועיין בסי' שמ"ה סעיף ז' ובסי' ש"ז סעיף י"ט, כה"ח אות א'. וג' סעודות היינו קודם אכילת סעודת ערבית. ובשאר משקין פשוט דמותר להציל לצורך שתיית כל היום כולו.

נ. ובלבד שנשארה לו סעודה אחת לפחות שעדיין לא אכל.

ס. ברייתא שבת קמ"ב, ואסור לתוך הסל משום עובדין דחול אבל לתוך כיסו מותר, אך מדברי השו"ע נראה דאסור ממה שלא חילק ומ"מ המיקל לא הפסיד, כה"ח אות כ"ח. וגם לא יאסוף הפירות ויקבצם במקום אחד משום דהוי כמעמר, כ"כ הסמ"ג מיהו בפ' המביא בביצה ל"ג ע"ב מוכח שאין עימור אלא כשלוקחין ממקום גדוליו ומקבצין יחד כעין קמה קצורה, וכ"כ בשו"ע בסי' ש"מ סעיף ט' דאין מעמר אלא במקום גידולו, כה"ח אות ל'.

ו. ובשמחת תורה שנוהגים לפזר פירות והבנים מלקטים ונותנים לתוך הסל משום שמחת יו"ט ושמחת התורה לא גזרו. כה"ח אות ל"א.

ז. דאין בכך טירחא כ"כ לבוש.

ח. כדין בורר ואוכל לאלתר, אוכל מתוך פסולת וביד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד.ה.ו.

או"ח סימן שכ סעיף א

א. זיתים וענבים אסור לסוחטן^ז, ואם יצאו מימיהן מעצמן אסורין^ק אפי' לא היו עומדים אלא לאכילה^ר.

א. ב. תותים ורמונים^ש אסור לסוחטן, ואם יצאו מימיהן מעצמן, אם עומדים לאכילה מותר, ואם למשקה^ח אסור.
ושאר כל הפירות^א מותר לסוחטן.

הגה: ובמקום שנהגו^ב לסחוט איזה פירות לשתות מימיהן לתענוג או לצמא דינם כתותים ורמונים, אבל אם נהגו לסחוט אותו לרפואה בלבד^ג אין

צ. משנה בשבת קמ"ג ע"א, וגמ' שם, ודבר תורה אינו חייב אלא על זיתים וענבים ואפי' סוחטם ביד חייב, ולא דוקא דורך בכלי, ואינו חייב עד שיהיה במשקין שסחט כגרוגרת. רמב"ם פ' ח' הלכה יו"ד.

ואיסור סחיטה משום מפרק, ומפרק משום דש, רמב"ם פ' כ"א הלכה י"ב. אבל אם סוחט לתוך האוכל מותר כמ"ש בסעיף ד'.

ושאר פירות חוץ מזיתים וענבים מותר לסוחטן מן התורה להוציא מימיהן משום שכל מי פירות אין עליהם תורת משקה אלא בזיתים וענבים בלבד, ויש להם תורת אוכל והוי כמפריד אוכל מאוכל ואין בו משום מפרק, אלא שיש דברים שאסרו חז"ל משום שיש בני אדם שסוחטים אותם לשם משקה.

ק. מדרבנן גזירה שמא יסחוט לכתחלה.

ר. כיון דרובן לסחיטה וניחא ליה ויבוא לסחוט בידיהם, כה"ח אות ה'.

ש. משום שקצת בני אדם שיש להם הרבה הם סוחטים אותם למשקה לפיכך כל מי שסוחט אותם לשם משקה מועלת מחשבתו להיות שם משקה עליהם ואין אומרים בטלה דעתו אצל כל אדם.

ת. ה"ה בסתמא אסור, כה"ח אות ז'.

א. בב"י הביא פלוגתא בזה להרי"ף ורמב"ם והרא"ש והטור בשאר פירות סוחטין לכתחילה אפי' למימיהן, אבל לרש"י ותוס' וסמ"ק היינו דוקא לסחוט כדי למתקן אבל למימיהן אסור. ומסתימת לשון השו"ע משמע דגם למימיהן מותר, אבל הב"ח כתב דאין להורות היתר בשום פרי לסוחטו למימיו. והיכא שסוחטו כדי לטבל בו המאכל מותר דלא מקרי משקה.

ובמקום שנהגו להחמיר אין לשנות הגם שהלכה כסברא ראשונה וכמשמעות השו"ע, ומ"מ יש לחוש לדעת האוסרים, כה"ח אות ח'.

ב. הגם שמשמעות דברי הרמ"א שאין איסור רק באותו מקום שנהגו ולא לכל העולם, מ"מ כיון שיסוד דין זה מהב"י פירושו שאם יש במקום מסויים שסוחטים אותו לשתיה אסור בכל העולם ודלא כמ"ש המ"א בס"ק א' שכתב שהרמ"א חולק על הב"י בזה, כה"ח אות ט'.

ו. וא"כ היום שנהגו לסחוט תפוחים ואגסים ועוד פירות למשקה אסור לסוחטן לצורך משקה. שם.

ג. משמע דאם נהגו לסחוט אותו למשקה ורוצה אותו לרפואה כעת אסור. כה"ח אות י'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לחוש.

הגה: גם בדבר שאסור לסחוט מותר למצוץ בפיו^ד, ויש אוסרין^ה למצוץ בפה ענבים וכיוצא בהם.

ד. הגם שאסור לינק מהבהמה כמ"ש בסי' שכ"ח סעיף ל"ג שם משום שדרכו בכך, אבל כאן שאין דרכו בכך לא גזרו, ב"י בשם שה"ל, מ"א ס"ק ב'.
ו. וכ"ש בשאר דברים שמותר למצוץ אותם בפה, דאין מציצת בשר ופת או מציצת משקה מהפירות או של הענבים כדרך סחיטה כלל. אמנם ביין שנבלע בלחם או מרק שנבלע בבשר כיון שהיה לפני שנבלע שם משקה עליו אסור למצוץ, וקרוב בזה לחיוב חטאת, אבל במשקה היוצא מענבים קודם שהיה עליו שם משקה כגון שמוצץ הענבים בפיו ומשליך החרצנים אין זה מפרק אלא כך היא דרך אכילת הענבים ומותר. ומ"מ המחמיר תבא עליו ברכה, כ"כ הב"ח ממהרש"ל לחלק בדבר. ודעת המ"א בס"ק ד' דדעת הרמ"א להקל בשאר דברים יותר מענבים. וכיון שדבר זה במחלוקת ראוי להחמיר בשניהם ולא למצוץ ענבים בפה. כה"ח אות י"ב, אבל בשאר פירות יש להקל.
ה. היינו במשאיר קצת מהפרי בחוץ מפיו, אבל אם מכניס כל הפרי לתוך פיו ומוצץ אין בכך איסור לכ"ע דדרך אכילה היא.
טיגון שנבלע בו שומן הרבה מותר לסחוט דמעיקרא אוכל וכעת ג"כ אוכל. כה"ח אות י"ד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com